

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA
mint harmadfokú bíróság

Bhar.II.68/2020/15.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint harmadfokú bíróság Debrecenben, a 2020. június 24. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

ítéletet:

A rongálás vétsége miatt vádlott ellen indított büntetőügyben az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság 2019. november 26. napján kihirdetett 4.Bf.136/2019/17. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint.

A vádlott bűnös rongálás vétségében (Btk.371.§) (1) bek. (2) bekezdés a.) pont,

Ezért őt a bíróság, mint különös visszaesőt, 30 (harminc) nap elzárásra ítéli.

Kötelezi a bíróság az első- és másodfokú eljárás során felmerült 30.460 (harmincezer-négyszázhat) forint bűnügyi költség viselésére.

A harmadfokú eljárás során 24.000 (huszonnégyezer) forint vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

A harmadfokú ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az első fokon eljáró Hatvani Járásbíróság a 2019. február 18 napján kelt 4.B. 58/2018/14. számú ítéletével a vádlottat rongálás vétsége [Btk. 371. § (1) bekezdés (2) bekezdés a) pont] miatt, mint különös visszaesőt 6 hónap szabadságvesztésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg, és kimondta, hogy a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontja a büntetés háromnegyed részének kitöltését követő nap. Kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség a vádlott terhére, a büntetés súlyosítása, míg a vádlott felmentés, védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés végett jelentettek be fellebbezést.

Az elsőfokú ügyészség írásban indokolt fellebbezésében kifejtette, hogy a járásbíróság által alkalmazott büntetés nem alkalmas a büntetési célok eléréséhez. A Heves Megyei Főügyészség a B. 275/2019/2. számú átiratában az elsőfokú ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi

fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozott tényállást rögzített. Indokolási kötelezettségét megfelelően teljesítette és a vádlott cselekményét is a törvénynek megfelelően minősítette. Rámutatott, hogy a járásbíróság által alkalmazott szankció a törvényi középértéktől messze elmarad, ezért a büntetés felemelését indítványozta.

A védő a másodfokú bírósághoz címzett előkészítő iratában akként nyilatkozott, hogy a felmentésre irányuló fellebbezést a vádlott ilyen irányú fellebbezése miatt nyújtotta be, míg az enyhítésre irányuló jogorvoslatát a vádlott beismerő vallomásaival indokolta. A vádlott arra hivatkozott, hogy ittassága miatt nem emlékezett a vádbeli eseményekre.

A másodfokon eljáró Egri Törvényszék bizonyítás felvétele után tárgyaláson, a Hatvani Járásbíróság ítéletét megváltoztatva, a vádlottat a rongálás vétsége [Btk. 371. §. (1) bekezdés, (2) bekezdés a.) pont] miatt emelt vád alól felmentette, a vádlott ellen tulajdon elleni szabálysértés [2012. évi II. törvény 177. § (1) bekezdés b) pont II. fordulat] miatt indult eljárást megszüntette. Megállapította, hogy a büntető eljárásban felmerült bűnügyi költség az állam terén marad.

A fenti ítélet ellen az ügyész a jognyilatkozat megtételére nyitva álló határidőn belül a vádlott terhére a "másodfokú ítélet hatályon kívül helyezése végett, az elsőfokú ítéletben foglalt tényállás megállapítása és a vádlott büntetésének súlyosítása érdekében" jelentett be fellebbezést. A vádlott és védője a másodfokú ítéletet tudomásul vették.

Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.28/2020/2-I. számú átiratában az ügyészi fellebbezést megváltoztatott tartalommal tartotta fenn.

Kifejtette, hogy az Egri Törvényszék eljárása során a büntetőeljárási törvény rendelkezéseit betartotta. A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként azonban a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet tényállását "becslés", vagy inkább "a feltételezés" módszerével értékelte felül a megállapított rongálási kár érték vonatkozásában. Az így módosított ítéleti tényállás pedig pontosan ezáltal vált megalapozatlanná. Álláspontja szerint a vagyonban okozott esztétikai kár okozása is kárnak tekinthető. A nagy értékű műszaki cikkeknel - mint amilyen egy személygépkocsi is - vannak olyan alkotórészek, amelyek sérülése vagy esztétikai károsodása magának az egész személygépkocsinak az értékcsökkenését eredményezi. Ha ez az alkatrész kicserélhető, akkor a kiskereskedelmi kár alapján kell megállapítani a kár mértékét. Jelen ügyben ezt tette az elsőfokú bíróság, és ettől tért el a törvényszék. Tényállása ezért megalapozatlan, amely harmadfokon azonban orvosolható bizonyítás felvétele nélkül is a Be. 619. § (3) bekezdése alapján.

Erre figyelemmel indítványozta, hogy az ítélet tábla az Egri Törvényszék, mint másodfokú bíróság ítéletét az alábbiak szerint változtassa meg:

- az ítéleti tényállást a bizonyítást érintő iratok tartalma alapján, helyes ténybeli következtetések levonásával az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásában szereplő kárérték szerint állapítsa meg,
- a különös visszaeső vádlottal szemben a rongálás vétsége miatt börtön fokozatban végrehajtandó szabadságvesztés büntetést szabjon ki, és tiltsa el a közügyek gyakorlásától,
- állapítsa meg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját,
- a szabadságvesztés büntetés mértékét a törvényi középértékhez jobban közelítő mértékben állapítsa meg.

A harmadfokú eljárás során megtartott nyilvános ülésen az ügyész a fenti indítványát fenntartotta, míg a védő a másodfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A Debreceni Ítéltábla a másodfellebbezést a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (továbbiakban Be.) 620. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen bírálta el. Ennek során első körben a másodfellebbezés joghatályosságát és terjedelmét határozta meg.

A Be. 615. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróság ítélete ellen fellebbezésnek van helye a harmadfokú bírósághoz a másodfokú bíróságnak az elsőfokú bíróságéval ellentétese döntése esetén. A fenti törvényhely (2) bekezdés b.) pontja alapján ellentétesnek minősül a döntés, ha a másodfokú bíróság az első fokon elítelt vádlottat felmentette. E feltétel jelen ügyben fennáll. A Be. 615. § (3) bekezdés a.) pontja szerint a fellebbezés sérelmezheti magát az ellentétes döntést. Ezekre figyelemmel a bejelentett ügyészi jogorvoslat joghatályos.

A fellebbezés terjedelmét a Be. 618. § (1) bekezdése határozza meg. A felülbírálat kiterjed a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntésére, valamint az első és a másodfokú bíróság eljárására is tekintet nélkül arra, hogy ki és milyen okból fellebbezett.

A fenti előírások és követelmények szem előtt tartásával az ítéltábla azt állapította meg, hogy az ügyben eljáró bíróságok az eljárási szabályokat megtartották, olyan eljárási szabálysértés nem történt, amely az ügy érdemi felülbírálatát kizárná. Ilyenre hivatkozás nem is történt, a hatályon kívül helyezés szükségessége fel sem merült.

A vádlott büntetőjogi felelősségének a rongálás vétségében történő megállapítását célzó ügyészi fellebbezés alapos.

A Be. 619. § (1) bekezdése értelmében a harmadfokú bíróság a határozatát arra tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan. A (2) bekezdés kimondja, hogy a harmadfokú bírósági eljárásban nincs helye bizonyításnak. Ugyanakkor a Be. 619. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan, és a helyes tényállás az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő iratok alapján megállapítható, vagy a helytelen ténybeli következtetés az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő iratok alapján kiküszöbölhető, a harmadfokú bíróság a tényállást hivatalból kiegészíti, illetve helyesbíti.

Az ítéltábla, ezen utóbbi felhatalmazás alapján a másodfokú bíróság által megváltoztatott történeti tényállást (másodfokú ítélet [25] pont) az alábbiak szerint helyesbíti:

- A megrongálódott ajtókárpit kijavítására, cseréjére nem került sor. A vádlott cselekménye folytán a rongálással okozott kár összege: 122.970 Ft.

- a másodfokú ítélet [2], [35] és [37] pontjaiban szereplő nyilvánvaló névelírás folytán a vádlott nevét ...-re pontosítja.

A rongálási érték tekintetében a tényállás helyesbítésének az indoka a következő:

A megalapozottság kérdését a másodfokú bíróság is vizsgálta. E körben azt állapította meg, hogy az

elsőfokú bíróság tényállása a Be. 592. § (2) bekezdés b.) pontjában írt okból részben megalapozatlan. E részbeni megalapozatlanságot az eredményezte, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során a tényállás felderítésére vonatkozó kötelezettségének nem tett teljeskörűen eleget a rongálással okozott kár összegének a megállapítása tekintetében, hanem minden kritika nélkül elfogadta a vádlott ellen a cselekménye miatt eredetileg a Rendőrkapitányságon tulajdon elleni szabálysértés miatt folyó eljárásban beszerzett kárérték-igazolás adatait. (másodfokú ítélet [21] pont.) Ez azonban részben a másodfokon felvett bizonyítás, részben pedig az ügyiratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt.

A másodfokon felvett bizonyítási eljárás abból állt, hogy az Egri Törvényszék megkereste a ...i Rendőrkapitányságot annak közlése végett, hogy a bűncselekménnyel érintett, megrongált szolgálati gépjármű jobb hátsó ajtaját kijavították-e, avagy sem; beszerezte a vádlott ellen a Hatvani Járásbíróságon lopás büntette miatt 4.B.230/2017 szám alatt folyamatban volt büntető ügyirat; illetve kihallgatta a vádlottat.

Ennek eredményeként rögzítette, hogy a vádlott magatartása következtében az forgalmi rendszámú ... típusú szolgálati gépjármű jobb hátsó ajtó műanyag kárpitján két horpadás keletkezett... A megrongálódott ajtókárpit kijavítására, cseréjére nem került sor. A vádlott cselekménye folytán a rongálással okozott kár pontosan nem állapítható meg, de az nem éri el az 50.000 Ft-ot. (másodfokú ítélet [24] és [25] pontok.)

A kárérték megállapításával kapcsolatban a tényállás módosítást azzal indokolta, hogy a vádlott ellen szabálysértés miatt folyó eljárásban beszerzett kárérték-igazolás nem alkalmas a ténylegesen bekövetkezett rongálással okozott kár mértékének a pontos megállapítására. (másodfokú ítélet [28] pont.) A gépkocsiban keletkezett sérülés esztétikai jellegű (másodfokú ítélet [29] pont), és a kárérték-igazolásban írt összeget cáfolják a fényképfelvételek alapján megállapítható sérülések. A másodfokú bíróság ezért az igazoláson szereplő összeget életszerűtlennek tartotta. (másodfokú ítélet [30] pont.)

A fentiekből megállapítható, hogy a másodfokú eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárás valójában nem a kár pontos összegének a megállapítására irányult, hiszen a törvényszék az "életszerűtlenség"-re hivatkozással, becsléssel állapította meg azt, hogy a rongálás 50.000 Ft alatt maradt. Így maga a másodfokú bíróság tette a tényállást részben megalapozatlanná.

A tényállás bizonyítás felvétele nélkül, a rendelkezésre álló iratok alapján is helyesbítható volt harmadfokon a helyes vádhatósági álláspont alapján.

A Btk. 459. § (1) bekezdés 16. pontja a kár fogalmát a következőképpen határozza meg: e törvény eltérő rendelkezése hiányában a bűncselekménnyel a vagyonban okozott értékcsökkenés.

A rongálás esetében az elkövetési tárgy az elkövető számára idegen, értékkel bíró ingó vagy ingatlan vagyontárgy lehet. Elkövetési magatartás a védett jogi tárgy megrongálása vagy annak megsemmisítése. A megrongálás fogalma a dolog állagának olyan károsítását jelenti, amelynek következtében a vagyontárgy értékcsökkenést szenved. A bűncselekmény megállapításához nem szükséges, hogy a vagyontárgy használhatósága megszűnjön vagy korlátozottá váljon. A megsemmisítés következtében a vagyontárgy eredeti állapota nem állítható helyre. Jelen ügyben ezen utóbbi megállapíthatósága fel sem merülhet. Ugyanakkor az idegen vagyontárgy megrongálása minden kétséget kizáróan megállapítható, mert a sértett járművének ajtaja károsodott, azaz értékcsökkenést szenvedett akkor is, ha annak használhatósága nem szűnt meg. Nyilvánvalóan ezért

nem történt meg a kicserélése sem.

Kiforrott a bírói gyakorlat a tekintetben, hogy megsemmisítéssel megvalósított rongálás esetén a kár összege megegyezik a vagyontárgynak az elkövetéskori kiskereskedelmi értékével, míg a megrongálás esetében a kár az költség, amely a dolog eredeti állapotának helyreállításához szükséges.

Jelen ügyben a megrongálódott ajtóburkolat, annak anyaga miatt (műanyag) nyilvánvalóan más módon, mint kicseréléssel, nem volt helyreállítható. A csere alkatrész értéke tisztázott még akkor is, ha az érték-igazolás beszerzésére a vádlott ellen folyó tulajdon elleni szabálysértési eljárásban került sor. Az elsőfokú bíróság ezt az értéket fogadta el a tényállás megállapításánál helyesen, mivel az a helyreállítás egyéb költségeit, így a munkadíját nem tartalmazta. A kárérték megállapítása szempontjából annak sincs jelentősége, hogy a megrongált gépjármű tulajdonosa ez ideig nem intézkedett a sérült alkatrész kicseréléséről.

Mivel a rongálási kár, az 122.970 Ft. ami a bűncselekményi értékhatárt meghaladta, ezért az ítélet tábla a vádlottat bűnösnek mondta ki rongálás vétségében (Btk. 371. § (1) bekezdés (2) bekezdés a.) pont.)

Az első bírói döntéssel szembeni súlyosításra irányuló fellebbezést nem, míg az enyhítésre irányuló fellebbezést az ítélet tábla alaposnak találta.

A rongálás fenti alakzata két évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető. Kétségtelen, hogy a vádlott a különös visszaesői minőség megállapításához szükséges mértéken túl is büntetett előéletűnek minősül. Rögzíthető az is, hogy az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabását meghatározó tényezőket helyesen vette számba és ezek között inkább a súlyosító körülmények száma a meghatározó. Ezzel együtt az ítélet tábla a büntetés meghatározásánál a bűncselekmény tényleges tárgyi súlyát és társadalomra veszélyességét vette kiindulási alapul, ugyanis e szempontból van jelentősége annak, hogy a vádlott magatartása folytán a gépjárműben kizárólag olyan esztétikai kár keletkezett, amely a használhatóságot nem érintette és annak kicserélését a tulajdonos sem tartotta fontosnak.

Erre figyelemmel Btk. 82. § (2) bekezdés d.) pontja, valamint (3) bekezdése szerinti enyhítő szakasz alkalmazásával a vádlottat a rendelkező részben írt tartamú elzárásra ítélte a Btk. 46. §. (1) és (2) bekezdései alapján, mint a Btk. 459. § (1) bekezdés 31a. pontja szerinti különös visszaesőt.

Figyelemmel arra, hogy az ítélet tábla a vádlott büntetőjogi felelősségét megállapította, ezért a Be. 574. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A másodfokú ítélet megváltoztatása a Be. 624. § (2) bekezdésén alapult. A harmadfokú ítélet elleni fellebbezést a törvény kizárja.

, 2020. június 24.

Dr. Gömöri Olivér sk. a tanács elnöke, Dr. Toma Attila sk. előadó bíró, Dr. Elek Balázs sk. bíró

Záradék: Az Egri Törvényszék 4.Bf.136/2019/17. számú ítélete a harmadfokú határozatban írt változással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2020. június 24.

. Gömöri Olivér sk. a tanács elnöke